

Procedury bezpieczeństwa Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Głuchołazach

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE:

1. Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.
2. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych
3. Ustawa Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982r
4. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982r.
5. Ustawa Kodeks Cywilny z 23 kwietnia 1964r
6. Ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997r
7. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982
8. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r
9. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
10. Statut Szkoły

II. PODSTAWOWE PROCEDURY OBOWIĄZUJĄCE W SZKOLE :

1. **Nauczyciele i pracownicy szkoły** otaczają uczniów opieką i nadzorem na terenie szkoły od godziny 7⁴⁵ do czasu zakończenia zajęć. Na świetlicy szkolnej dzieci mogą przebywać od godziny 6³⁰ pod opieką nauczyciela.
2. **Rodzice** ponoszą odpowiedzialność za dziecko, które przyszło lub zostało przyprowadzone do szkoły przed wyznaczonymi godzinami dyżurów lub godzinami pracy świetlicy oraz za dziecko, które nie zgłosiło się do świetlicy.
3. **Nauczyciel** ma obowiązek systematycznego kontrolowania obecności uczniów na każdej lekcji. W przypadku gdy nauczyciel stwierdzi, że dany uczeń z nieznanых mu powodów nie zgłosił się na kolejną lekcję natychmiast powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, wicedyrektora lub pedagoga szkolnego.
4. **Uczniowie** przychodzą do szkoły najpóźniej na 5 minut przed rozpoczęciem lekcji i opuszczają teren szkoły po zakończeniu zajęć. W tym czasie pozostają pod stałą opieką nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły, których polecenia zobowiązani są respektować.
5. **Uczniowie** mogą przebywać na terenie szkoły po zakończonych zajęciach lekcyjnych i korzystać ze sprzętu rekreacyjnego wyłącznie za zgodą i na odpowiedzialność **Rodzica**.
6. **Na terenie szkoły** oraz w innych miejscach wykorzystywanych przez szkołę do prowadzenia zajęć i imprez pozalekcyjnych obowiązuje **zakaz palenia papierosów, spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz przebywania pod ich wpływem**.
7. **Uczeń** nie może przynosić do szkoły przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu np. latarek laserowych, ostrych narzędzi, substancji toksycznych itp..
8. **Uczeń** powinien bezzwłocznie zgłosić pracownikom szkoły informacje o zauważonych zagrożeniach.
9. **Uczeń** uczestniczy w zajęciach szkolnych i korzysta z wyposażenia szkoły zgodnie z zasadami ogólnie przyjętej kultury osobistej i społecznej.
10. Szkoła wyposażona jest w monitoring.
11. Monitorowane jest wejście do szkoły – **kontrola dostępu** w czasie porannych zajęć. Osoby chcące wejść na teren szkoły muszą skorzystać z dzwonka. Przy drzwiach dyżur pełni wyznaczona na stałe osoba. Osoby wchodzące i wychodzące kontrolowane są przez wyznaczoną osobę dyżurującą przy wejściu.

Dyżury

1. Podczas dyżurów **nauczyciel** reaguje na wszelkie dostrzeżone sytuacje, które zagrażają bezpieczeństwu uczniów. Szczegóły reguluje regulamin dyżurów.
2. Teren szkoły został podzielony na poszczególne strefy dyżurów, przydzielone konkretnemu nauczycielowi.
3. **Nauczyciel** zobowiązany jest do zwracania uwagi na osoby postronne na terenie szkoły.

Przerwy , czas przed i po zajęciach

1. W czasie zajęć tj. od godz. 7⁴⁵ do czasu ich zakończenia **uczniowie** wchodzą na teren szkoły i opuszczają go tylko głównym wejściem/wyjściem (od strony Kościoła).
2. Dzwonek kończący przerwę oznacza konieczność ustawienia się **uczniów** na korytarzu pod salą lekcyjną.
3. W czasie przeznaczonym na zajęcia lekcyjne, zajęcia dodatkowe i zajęcia świetlicowe, a także podczas przerw między zajęciami, **uczeń** nie może opuszczać terenu szkolnego.
4. Podczas przerwy **uczeń** ma obowiązek przebywania w najbliższym otoczeniu szkoły.
5. Wyjścia na halę sportową odbywają się pod opieką **nauczyciela**.
6. Zabronione jest wprowadzanie na teren szkoły osób obcych (np. uczniów innych szkół) a także zwierząt bez zgody dyrektora szkoły.
7. Na żądanie **nauczyciela** pełniącego dyżur uczeń ma obowiązek podać swoje imię i nazwisko oraz klasę i nazwisko wychowawcy.

Lekcja

1. W salach lekcyjnych, pracowniach i sali gimnastycznej **uczeń** może przebywać wyłącznie za zgodą **nauczycieli**, respektując obowiązujące regulaminy.
2. Do sali **uczniowie** mogą wejść za zgodą **nauczyciela** dopiero po opuszczeniu jej przez poprzednią grupę uczniów.
3. **Uczniowie** przychodzą na lekcję bez wierzchniego ubioru. W szkole jest **obowiązek korzystania z szatni**.
4. **Uczniowie** mają obowiązek używania obuwia zmiennego.

5. Zabronione jest otwieranie okien w klasach i na korytarzach przez **uczniów**.
6. Zabrania się **uczniom** podczas lekcji spożywania jakichkolwiek posiłków, wyjątkowo dopuszcza się za zgodą **nauczyciela** picie wody.
7. **Podczas zajęć telefon musi być wyłączony.**
8. **Rodzice** ucznia odpowiadają (także finansowo) za zniszczenia i uszkodzenia sprzętu szkolnego na skutek celowego działania.
9. Zabronione jest opuszczanie przez **uczniów** sali lekcyjnej bez pozwolenia **nauczyciela**.
10. W przypadku nagłego zachorowania ucznia w trakcie lekcji **nauczyciel** ma obowiązek poinformowania o tym pielęgniarkę szkolną lub sekretariat.
11. Jeżeli stan zdrowia uniemożliwia uczniowi uczestniczenie w zajęciach, pielęgniarka, **nauczyciel** lub inny pracownik szkoły zawiadamia rodziców lub prawnych opiekunów i w porozumieniu z nimi decyduje o dalszym postępowaniu.
12. **Uczeń** oczekujący na rodzica przebywa w gabinecie pielęgniarki szkolnej, w klasie lub sekretariacie pod **opieką nauczyciela** lub pielęgniarki.
13. **Uczniowie**, którzy nie uczęszczają na zajęcia religii, wychowania do życia w rodzinie, drugi język obcy pozostają pod opieką nauczyciela bibliotekarza (lub innego wyznaczonego przez dyrektora) i mają obowiązek do niego się zgłosić.
14. Dzieci przewlekle chore lub z problemami urologicznymi, w oparciu o pisemne oświadczenie rodzica o potrzebie częstego korzystania z toalety, mogą samodzielnie udać się do toalety w trakcie lekcji. O potrzebie korzystania przez ucznia z toalety w trakcie lekcji nauczycieli uczących powiadamia wychowawca.

Zawody sportowe, wycieczki.

1. **Uczeń** reprezentujący szkołę podczas zawodów sportowych i konkursów lub przebywający na wycieczce szkolnej może brać udział w/w formach na podstawie pisemnej zgody od rodziców.
2. Opiekę nad uczniami w czasie zawodów, konkursów, wycieczek, zielonych szkół sprawują wyznaczenie **nauczyciele** (kierownik i opiekunowie).
3. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością, chorobą przewlekłą lub zachowaniami agresywnymi, gdy zachodzi uzasadniona potrzeba indywidualną opiekę nad w/w uczniem sprawuje rodzic lub specjalnie wyznaczony opiekun.

Zwolnienie ucznia z zajęć edukacyjnych.

1. Zwolnienie ucznia z zajęć edukacyjnych następuje na skutek osobistego odbioru dziecka przez rodzica. Od tego momentu to rodzic odpowiada za bezpieczeństwo dziecka (nawet na terenie szkoły).
2. W przypadku pisemnego zwolnienia ucznia z zajęć edukacyjnych przez rodzica wymagane jest oświadczenie rodzica o przejęciu odpowiedzialności za dziecko w tym czasie.

III. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA FIZYCZNEGO WEWNĘTRZNEGO

Wypadek ucznia w szkole.

Nauczyciel, który jest świadkiem wypadku lub zajścia, w którym są poszkodowani powinien:

1. Udzielić natychmiast pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu, zabezpieczyć miejsce zdarzenia.
2. Powiadomić o wypadku dyrektora szkoły.
3. Wezwać pielęgniarkę szkolną lub pogotowie ratunkowe.
4. Powiadomić rodziców ucznia.
5. Zapewnić opiekę pozostałym uczniom.
6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim, zbiorowym dyrektor powiadamia prokuratora oraz kuratora oświaty.
7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia dyrektor informuje państwowego inspektora sanitarnego.

Sytuacje związane z oznakami demoralizacji, trudne wychowawczo

Procedury mają zastosowanie w przypadku ucznia przejawiającego oznaki demoralizacji, zagrożonego niedostosowaniem społecznym, który dopuszcza się :

1. agresji słownej i fizycznej,
2. znieważania innych uczniów, ich rodziców, nauczyciela lub innych pracowników szkoły,
3. zakłócania przebiegu zajęć,
4. niszczenia lub kradzież mienia szkolnego lub prywatnego,
5. wagarowania,
6. wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy,

7. posiadania, rozprowadzania i używanie środków odurzających i narkotyków,
8. posiadania, palenia papierosów, e-papierosów, spożywania napojów alkoholowych,
9. posiadania na terenie szkoły narzędzia niebezpiecznego,
10. cyberprzemocy,
11. uchylenia się od realizacji obowiązku szkolnego,
12. oraz w przypadku zaniedbań ze strony rodziców względem ucznia.

1. Każdy pracownik szkoły ma obowiązek:

- reagowania na każdą sytuację zagrażającą bezpieczeństwu uczniów,
- udzielenia pierwszej pomocy osobom poszkodowanym, w razie potrzeby wezwanie pielęgniarki szkolnej, pogotowia ratunkowego,
- natychmiastowego powiadomienia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji,
- odseparowanie sprawcy od ofiary lub pozostałych uczniów,
- poinformowania wychowawcy.

2. W razie potrzeby dyrektor decyduje o wezwaniu Policji, w szczególności gdy:

- uczeń popełnił czyn zabroniony, (kradzież, akty wandalizmu, wymuszanie)
- jest pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających,
- posiada przy sobie przedmioty niebezpieczne
- lub w przypadku gdy dobro i bezpieczeństwo ucznia jest zagrożone m.in. z uwagi na zaniedbania ze strony rodziców.

3. Dyrektor szkoły wyznacza osoby odpowiedzialne za ustalenie świadków, sprawcy, przebiegu wydarzeń oraz za zabezpieczenie miejsca zdarzenia oraz udokumentowania zaistniałej sytuacji, w formie notatki służbowej, wpisu do zeszytu wychowawczego.

4. Wychowawca klasy lub inna osoba upoważniona przez dyrektora szkoły niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu rodziców ucznia (ofiary i sprawcy). Z przeprowadzonych działań, rozmów osoba odpowiedzialna sporządza notatkę służbową.

5. O zastosowaniu odpowiednich sankcji, konsekwencji względem ucznia - sprawcy, powiadamiani są jego rodzice pisemnie lub przez kontakt osobisty. Fakt ten powinien być odnotowany w klasowym zeszycie wychowawczym.

6. Wychowawca informuje również rodziców uczniów (sprawcy i ofiary) o możliwych formach pomocy pedagogiczno-psychologicznej udzielanych w szkole lub poza nią.
7. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu Sądu Rodzinnego w przypadkach sytuacji trudnych wychowawczo z udziałem ucznia, przejawach demoralizacji, oraz gdy zastosowane przez szkołę środki wychowawcze, pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie skutkują poprawą zachowania lub poprawą sytuacji dziecka.

Formy dokumentowania interwencji:

1. Wpisy do zeszytu wychowawczego np.: termin i forma powiadomienia rodziców,
2. Wpis do dziennika pedagoga szkolnego.
3. Notatki służbowe.

Procedura postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych

1. W przypadku znalezienia podejrzanej substancji odurzającej na terenie szkoły, należy:
 - zachować szczególne środki ostrożności
 - zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej uczniów oraz ew. jej zniszczeniem
 - powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia Policję
 - ustalić (jeżeli to możliwe), do kogo znaleziona substancja należy
 - przekazać Policji zabezpieczoną substancję oraz informację o zaistniałej sytuacji
 - opracować i prowadzić projekty edukacyjne dot. w/w problematyki.
2. W przypadku podejrzenia ucznia o posiadanie środków odurzających należy:
 - odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
 - powiadomić dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia Policję
 - zażądać od ucznia w obecności innej osoby/pedagoga przekazania posiadanej substancji
 - zażądać od ucznia pokazania zawartości plecaka oraz zawartości kieszeni
 - powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia
 - poinformować rodziców o obowiązujących procedurach w szkole/placówce

- przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców / opiekunów prawnych dziecka rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa szkolnego W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia.
3. W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia alkoholem, narkotykami, „dopalaczami” lub innymi substancjami psychoaktywnymi:
- powiadomić wychowawcę klasy ucznia
 - odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
 - przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego
 - powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji, który decyduje o wezwaniu odpowiednich służb- policji, pogotowia ratunkowego
 - powiadomić rodziców ucznia z prośbą o przybycie do szkoły/placówki
 - poinformować rodziców o obowiązującej w szkole procedurze postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia.
 - przeprowadzić rozmowę z rodzicami wskazując argumenty dla zagrożenia zdrowia, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji.
 - szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny

Przypadek rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia

Sposób działania:

- W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu
- Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
- Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów

o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań

- Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne
- W sytuacji gdy sytuacja powtarza się a stopień demoralizacji ucznia jest wysoki należy o zaistniałej sytuacji powiadomić Sąd Rodzinny lub Policję

Przypadek niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole

Sposób działania:

- Nauczyciel lub inny pracownik szkoły pracownik powinien powiadomić wychowawcę klasy i/lub pedagoga o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą.
- Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia.
- Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, pedagog oraz rodzice starają się ustalić dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem.
- W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierządu), dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich.

Cyberprzemoc

Sposób działania:

- Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia (należy pamiętać o zapewnieniu bezpieczeństwa osobie zgłaszającej)
- W każdej sytuacji w trakcie ustalania okoliczności trzeba ustalić charakter zdarzenia (rozmiar i rangę szkody, jednorazowość /powtarzalność)- co determinuje dalszy tok postępowania
- Należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem

- Jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, a w ocenie kadry pedagogicznej jest to konieczne, należy skontaktować się z Policją. Bezwzględnie należy zgłosić rozpowszechnianie nagich zdjęć osób poniżej 18 roku życia (art. 202 par. 3 KK)
- Cyberprzemoc powinna podlegać sankcjom określonym w wewnętrznych przepisach szkoły (m. in. w statucie, kontrakcie, regulaminie).

IV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA FIZYCZNEGO ZEWNĘTRZNEGO

Obowiązujące w szkole sygnały alarmowe:

- **sygnał dźwiękowy ciągły - pozostanie w salach lekcyjnych – zagrożenie terrorystyczne**
- **sygnał dźwiękowy przerywany - trzy dzwonki następujące po sobie - ewakuacja ze szkoły**

Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.

Procedura ewakuacyjna:

- Opuszczenie budynku zgodnie z planem ewakuacji
- Udanie się w wyznaczone miejsce zbiórki
- W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
- Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

Pożar

W przypadku zagrożenia pożarowego i ogłoszenia akcji ewakuacyjnej obowiązują „Procedury przeciwpożarowe”. Nauczyciele mają obowiązek stosować się do poleceń osoby kierującej akcją ewakuacyjną.

Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły (z niebezpiecznym narzędziem lub bronią)

Algorytm postępowania:

- Jeżeli nie zaistniała szansa na ucieczkę, należy ukryć się, zamknąć drzwi na klucz (zabarykadować się)
- Należy wyciszyć i uspokoić uczniów (zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji)
- Bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony

- Poinformować policję o zaistniałej sytuacji (SMS, telefon)
- Poinformować dyrekcję szkoły o sytuacji (o ile nie został wcześniej uruchomiony system alarmowy w szkole)
- Należy zaciemnić salę (zasłonić okno, zgasić światło) aby utrudnić obserwację przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
- Nie przemieszczać się, stać poniżej linii okien, położyć się na podłodze
- Jeżeli padną strzały, nie krzyżeć, nie otwierać nikomu drzwi
- W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia nauczyciel może podjąć walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie
- W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, należy bezwzględnie wykonywać polecenia napastnika

Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

- W przypadku uzyskania informacji o ewentualnym podłożeniu ładunku wybuchowego należy zapamiętać jak największą ilość szczegółów (w miarę możliwości zapisać je)
- Niezwłocznie poinformować o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury
- Po usłyszeniu sygnału alarmowego oznaczającego ewakuację stosować się do procedur ewakuacyjnych
- Nie używać telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy
- Sprawdzić, jeżeli to możliwe, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia – jeżeli tak natychmiast powiadomić odpowiednie służby

Podłożenie podejrzanego pakunku

- Odizolować miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku
- Nie dotykać, nie otwierać, nie przesuwać podejrzanego pakunku
- Okryć pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)
- Poinformować o zauważeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury

Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły

1. Sytuacja gdy szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu - należy wówczas:

- zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku
- w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry
- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych
- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
- do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

2. Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną - należy wówczas:

- nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
- pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole

- zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
- natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby
- jeśli doszło do kontaktu z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka
- po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb
- sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.

Szczegółowe procedury reagowania w sytuacjach zagrożenia dostępne są w opracowanym przez MEN dokumencie pt. „Bezpieczna szkoła. Zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów”.